

Креативна средба на култури и автори

► Уметниците дојдоа со веќе оформлен ликовен „багаж“, но и со интересирање за нови предизвици и импулси во новата средина - далеку од интимизмот на нивните ателјеа

На годинешната 36-та меѓународна струмичка ликовна колонија, во организација на Уметничката галерија од Струмица, учествуваа 24 автори од разни страни на светот: од Бугарија, Италија, Јапонија, Југославија и, секако, од Македонија. Нејзиното значење е верификувано со единствените факти - дека градот Струмица има потреба за таква манифестија, која претставува специфична форма на работа на ликовните уметници. Притоа аминирањето на средината, како и едукативните ефекти, имаат посебно значење.

Средбата на разни култури и возрасти, во една сосема специфична атмосфера на дружење, на креативна работа, ја направија годинешната ликовна сесија продуктивна и со вредни резултати. Всушност, виталноста во работата на колонијата е заснована на различни периоди кон творештвото, материјалот и идејата. Влијанијата, проткајувањата и потпиците за творечка акција доаѓаат до непосредниот амбиент, како и од елементите на традицијата (народната уметност, посета на манастирот Вељуса од 11 век, на Дојранско Езеро итн.). Треба да се подвлече фактот дека уметниците дојдоа со веќе оформлен ликовен „багаж“, но и со интерес за нови предизвици и импулси во новата средина - далеку од интимизмот на нивните ателјеа.

Двајцата Јапонци, кои по-долго време живеат во Париз, донесоа два различни пристапа и поврзување на западната и на јапонската сликарс-

Дело на Јоичи Тамаки, „звезда“ на колонијата во Струмица

карска традиција. Јоичи Тамаки работи во маниер на лично осмислена естетска варијанта на "новиот енформел". Тој во своите слики ѝ дава значење на бојата, нанесена во слоеви и измешана со несликарски материјали. Притоа тој ги поврзал одмереноста и спонтаноста, знаењето и не-предвидливото.

Данчо Кал'чев користи боја, како и несликарски материјали, втиснувајќи во пастуозно нанесената боја, - со разновидна текстура, знаци што сугерираат "траги на душата", како и разни цивилизациски слоеви. Тања Таневска со средствата на сликарс-

твото пронајде лично интонирани експресивно боени созвучја. Момчило Аврамовски е доследен на своето апстрактно сликарство на полуоргански форми со нежни колористички созвучја. Глигор Бејаров изработи слики со различни стилски белези - едините ѝ припаѓаат на апстрактната експресија, а другите на декоративниот геометризам во кој има известна нареалистичност.

Сликите на Елисавета Овчарова се препознаваат според необичниот спој на лиризам и геометриска апстракција, на контролиран гест и суптилни тонски нијансирања. Зоран Пу-

риќ изработи триптих со минимални геометрички форми и редуциран колорит. Неговите цртежи се карактеризираат со суптилна аналитичност и со белези на своевиден "нареалистичен концептуализам".

Фигурацијата има повеќе претставници. Еишин Јоза сензабилно ги претставил женските портретни ликови со нагласка на цртежот, рамно поставената боја и колажните партии, кои сочинуваат експресивна целина. Данка Петровска го негува експресивниот исказ, базиран на јасен цртеж и интензивен колорит. Во нејзините слики се соединиле искуствата на кубистичкото и на фовистичко-експресионистичкото сликарство, интонирани со личното доживување на античката и класичната уметност.

Двајца сликари работеа во духот на континуитетот: Павле Кузмановски наслика ликови и фигури на "Сведоци" со нежни преоди на светол хроматизам, а Данчо Орлев бара согласие на експресивната линија и колорит со препознатливите предели со селска архитектура. Кирил Божилов црта мали куклести човечиња од кои е составена

неговата наративна фигурација со карикатурално-наивистички белези. Марко Бекатини за своите творби, изработени од алюминиум и месинг, зел мотиви од класичната религијска иконографија. Гоце Јакимовски-Божурски евоцира заборавени катчиња, обоени со топла интимистичка атмосфера.

Пејзажните мотиви на платната на Иван Макрев добиле густина на таинства

светлина. За Војко Јаневски дел од природата беше почетна форма за да развие идеја за преобразена целина со асоцијативни белези. Драги Буцев наслика суптилно комбинирана претстава на женски лик и паун, како и мотив со птици. Живко Велковски го комбинираше мотивот на новооткриените римски терми во Банско и фрагменти од средновековни фрески. На колонијата работеа двајца самоук автори: Киро Попов, кој педагитично и илустративно наслика мотиви со белези на религијска метафоричност, и Ристо Тасев, кој грижливо и точно претставил мртва природа составена од повеќе елементи карактеристични за поднебјето. Карolina Божинова со посебна ангажираност ја градеше својата керамопластика, компонирана од неколку женски фигури, претставени во лирски занес и ритничност.

Учествува и двајца студенти на скопскиот ФЛУ: Синиша Новески издлаби во монументално парче дрво стилизиран лик на "Цар Самуил", додека Александар Наумоски не успеа да ја заврши својата скулптура во дрво.

На 15 август, по завршувањето на ликовната колонија, беа евидентирани рекордни 130 изработени дела, повеќето со особена вредност, создадени во услови на редуцирано финансирање. Беше одржан континуитетот, а се појавија и нови замисли во правец на средување и стручна верификација и конечно поцелосно претставување на материјалот од колекцијата.

Владимир Величковски

Поезија на Смилевски на аудио-касета

Деновиве е објавена аудио-касета со поезија одrenomираниот писател Веле Смилевски, во издание на Македонска радиотелевизија. Во изборот, насловен "Предзнаци", се претставени триесет песни, објавувани во антологии на македонската поезија. Стиховите ги говорат авторот и актерот Славко Џинов, а музичката илustrација е на Тереза Прокопович-Шаурек. Проектот на МТВ го води Ристо Јачев.

Изложба на слики од Томе Бундовски

Во Домот на културата "Григор Прличев" во Охрид е во тек изложба на слики на академскиот вајар и сликар Томе Бундовски.

Изложени се триесетина дела, работени во маслена техника ("Сон", "Радост на животот", "Желба", "Енigma", "Искчување", "Љубов", "Балзак", "Акт", "Кавга", "Љубовна игра", "Портрет", "Двајца другари", "Елегија", "Изгубена илузија", "Брачен пар", "Секавање" 1 и 2, "Агонија и екстаза", "Илузија", "Венера", "Кошмар", "Портрет на двајца" и "Мадона").

Бундовски завршил Академија за ликовна уметност во Скопје во класата на проф. Петар Хаци Бошков. Остварил студиски патувања во Италија, Австроја, Германија, Франција и Холандија. Досега реализирал триесетина самостојни изложби на скулптури, цртежи и слики во Македонија и во Европа. Член е на ДЛУМ од 1984 година, од кога има статус на слободен уметник.